

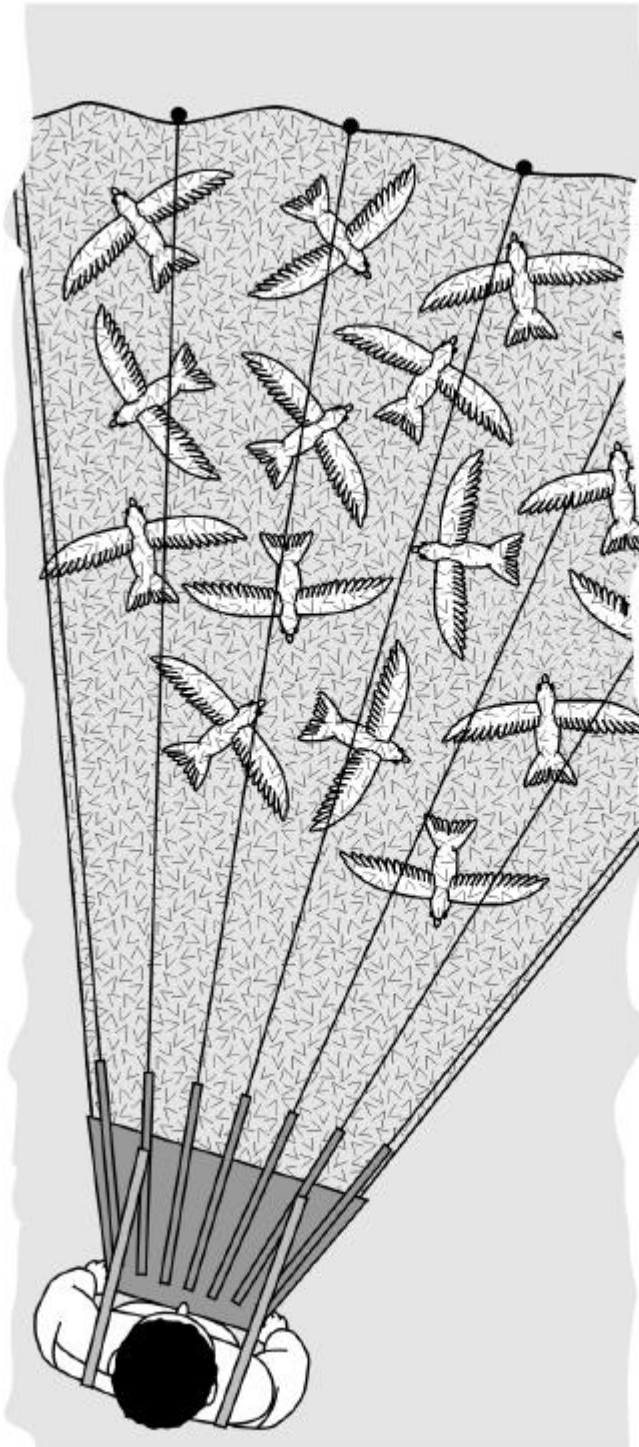
Met het oog op de volksgezondheid en het behoud van ons patrimonium is het duidelijk dat men moet ingrijpen tegen de schade en de overlast die een overpopulatie van duiven veroorzaakt.

Dit kan, naast het weren van de duiven op de rust- en de nestplaatsen, best gebeuren door het reduceren van het bestand en het voorkomen van wildgroei. Een duiven-kolonie zonder wildgroei en overpopulatie resulteert uiteindelijk in een beperkter aantal sterke en gezonde dieren, waarbij de kans op overdracht van ziektes op de mens sterk gereduceerd wordt.

De meest rationele methode om het duivenbestand in een stad op een voor de volksgezondheid aanvaardbaar peil te houden, is het periodiek en selectief afvangen van de door overpopulatie verzwakte en meestal zieke dieren, gevolgd door een zachte euthanasie.

Het Birdex OrniCaptor System is dan ook het middel bij uitstek voor het op een aanvaardbaar peil brengen van vogelpopulaties.

Daarnaast biedt het Birdex OrniCaptor System ook de mogelijkheid om vogels te vangen voor onderzoek en controle of het invangen van duiven en andere vogels.

Aangezien een duif een intelligente vogel is, kan men deze intelligentie benutten om duiven te vangen. Daarom wordt de duiven aangeleerd dat ze op bepaalde plaatsen op geregelde tijdstippen eten krijgen.

Omdat we steeds te maken hebben met een overpopulatie, zullen de hongerige duiven reeds op voorhand verzamelen in de directe omgeving van een voederplaats. Duiven leven in kolonie leven en storten zich allemaal tegelijk op het aanwezige voedsel. Ze zijn niet agressief, er is dus geen hiërarchie.

Naargelang de duiven aan een bepaald voederritueel gewennen, zullen ze steeds sneller en makkelijker komen eten. Om ze te vangen volstaat het om ze aan te leren dat ze op een bepaalde plaats op geregelde tijdstippen voedsel aangeboden krijgen. Eenmaal met het voederritueel vertrouwd, kan de vangst uitgevoerd worden.

Het vangen van de duiven gebeurt met een net dat door de operator over de etende duiven wordt geschoten. Het net heeft de vorm van een cirkelsegment (taartpunt) met een straal van ongeveer 7.5 m en een hoek van ongeveer 60°. De voederplaats moet zich op ongeveer 2 à 3 meter van het middelpunt van de cirkel bevinden. Hou er dus rekening mee dat de voederplaats voldoende groot en vrij is. Zorg ervoor dat diegene die komt lokken zich zo opstelt dat de duiven niet tussen de lokker en bijvoorbeeld een muur komen te zitten, ze zullen het moeilijk of helemaal niet vertrouwen. Zoek niet de meest afgelegen plaatsen op. Op dergelijke locaties komen nauwelijks of nooit mensen. De duiven zullen dan ook langzaam of niet ingaan op het voedselaanbod. Vergeet daarbij ook niet dat bij het vangen meerdere personen in de directe omgeving zullen opgesteld staan.

Bij het vangen van duiven met het Birdex OrniCaptor System zijn vier belangrijke verschillende fasen te onderscheiden:

- Het voorvoederen, waarbij de duiven een bepaalde gewoonte wordt aangeleerd,
- Het discreet en snel vangen van de duiven met de Birdex OrniCaptor
- Het opruimen van de vangst en het opruimen van het net,
- Het elimineren van de gevangen duiven.

In de volgende hoofdstukken wordt telkens dieper ingegaan op de verschillende fasen, eerst echter wordt het vangnet nader bekeken omdat het lokken in functie hiervan moet gebeuren.

Lokmiddelen.

Duiven zijn graaneters. Ze zijn verzot op tarwe, maïs, zaden van peulvruchten e.d.. Gebruik bij voorkeur een mengsel van gebroken granen en maïs; het duurt dan langer voor ze verzadigd zijn en weer willen opvliegen. Ook broodkruimels en dergelijke doen het soms goed. Observeer de duiven in kwestie en stel het voer in op hun normale dieet.

Om de omstandigheden tijdens het voorvoederen en op de dag van de vangst zo constant mogelijk te houden, kan men voor het lokken van de duiven tijdens de laatste week voor de vangst gebruik maken van een nep-apparaat (OrniCaptor Replica). Dit is een namaak apparaat, dat qua uitzicht praktisch identiek is aan het echte apparaat. In deze namaak uitvoering is een ruimte voorzien om het voer in op te bergen waaruit rechtstreeks kan gevoederd worden. Hierdoor raken de duiven vertrouwd met het apparaat en zullen ze op de dag van de vangst makkelijker komen eten. Een nadeel aan deze methode is dat de omwonenden kunnen opmerken dat er iets gaande is, wat de discretie van de hele operatie in het gedrang kan brengen en mogelijk kan leiden tot het hinderen van de eigenlijke vangst uit misplaatste dierenliefde.

Vangnet.

Het vangen van de duiven gebeurt met een net dat met het OrniCaptor apparaat door een persoon over de etende duiven wordt geschoten. Het net heeft de vorm van een cirkelsegment (taartpunt) met een straal van ongeveer 7.5 m en een hoek van ongeveer 60°. De voederplaats moet zich op ongeveer 2 à 2.5 meter van het middelpunt van de cirkel bevinden (het OrniCaptor apparaat vormt het middelpunt van de cirkel). Het net zit opgeborgen in de OrniCaptor die door iemand wordt gedragen. Hou er dus rekening mee dat de voederplaats voldoende groot en vrij is. Zorg ervoor dat de vangstplaats zo is dat de duiven niet tussen de vanger en bijvoorbeeld een muur komen te zitten, ze zullen het slechts moeilijk of niet vertrouwen en de vangst kan mislukken.

Birdex OrniCaptor 7R

Draagbaar en compleet vangstelsysteem voor het afvangen van overpopulaties en onderzoek van vogels. De Birdex OrniCaptor werkt met geaccumuleerde energie door het opspannen van veren. De Birdex Ornicaptor wordt compleet gebruiksklaar geleverd en bestaat uit het afschietmechanisme met veiligheidspennen, de trechtervormige houder voor het net, de pijlen waarmee het net wordt afgeschoten. In het frame werden steunpootjes geïntegreerd voor bediening vanop afstand.

Geleverd met gebruiksaanwijzing

per stuk (code BIR60EN001)

Birdex OrniCaptor 7R Replica

Namaak Birdex OrniCaptor. Deze lichte uitvoering in hout en plastic is bedoeld om de duiven te laten wennen aan de aanwezigheid van de Birdex OrniCaptor tijdens het voorvoederen. Deze replica doet tevens dienst als houder voor het voer.

per stuk (code BIR60EN002)

Net voor Birdex OrniCaptor 7R

Volledig geconfectioneerd net voor de Birdex OrniCaptor 7R. Geleverd zonder pijlen.

per stuk (code BIR60EN003)

Birdex Transportkist

Makkelijk reinigbare kunststof transportmand voor de gevangen duiven.

per stuk (code BIR60EN005)

Voorvoederen

Duiven vliegen vrij over een gebied en foerageren bijna de hele dag. Dikwijls zijn zwermen duiven te zien op weg naar een nieuwe plek om eten te zoeken of om te gaan rusten. Om ze te vangen moeten ze op een geschikte plaats op een geschikt moment bijeengebracht worden. Dit kan best door ze te lokken. Het vangen van de duiven valt of staat met het succes van het lokken.

De meest efficiënte lokmethode bestaat erin de duiven te voederen. Het beste wordt gehaald wanneer men de duiven gedurende twee tot drie weken lokt met steeds hetzelfde ritueel. Dit gebeurt bij voorkeur door dezelfde man, met dezelfde jas en hoofddeksel, op hetzelfde tijdstip, op dezelfde manier en met dezelfde wagen of vervoermiddel.

Het is pas door het aankweken van een gewoonte dat de duiven na een tijdje, zonder angst, onmiddellijk en in grote groepen naar beneden komen. Het gebruik van een kleine vrachtwagen heeft als voordeel dat de vanger met het net hierin kan plaatsnemen en dat er dus bij het vangen minder storende factoren zullen zijn. De lokker kan dan bijvoorbeeld steeds de deur van de wagen openzetten alvorens de duiven te gaan voederen.

Het tijdstip voor het voederen is van groot belang. Duiven slapen 's nachts. Zoals alle warmbloedige levende wezens verbruiken ze energie om warm te blijven. Het is dan ook 's morgens bij dageraad dat ze de meeste honger hebben en het makkelijkst risico's zullen nemen om aan eten te komen. Ze zullen bijvoorbeeld massaal aan de voeten van de lokker komen zitten om te eten. Eens de ergste honger gestild is, zullen ze veel minder geneigd zijn om in de nabijheid van een mens te komen foerageren. Ze blijven dan op de uitkijk zitten tot ze geen gevaar meer vermoeden en komen dan pas eten. Ze komen ook meer gespreid eten en de kans op een goede vangst is verkeken.

Men moet ook rekening houden met de omwonenden. Ook zij voederen de duiven op vaste tijdstippen. Meestal doen ze dit reeds heel lang en kennen de duiven die plaatsen en tijdstippen heel goed en vertrouwen ze er ten volle op. Spijtig genoeg zijn de meeste van die voederplaatsen niet geschikt om de duiven met de OrniCaptor te vangen. De voederplaatsen moeten voldoende uiteen liggen, zodat men niet dezelfde duiven op twee of meer plaatsen gaat voederen.

Het vangen van de duiven kan slechts nadat de lokker ze beneden heeft gekregen. Het vangen gebeurt bliksemsnel, maar het binnenhalen van de vangst en het opnieuw schietklaar maken van het toestel kost tijd. Wanneer men een campagne plant, moet men de vangstplaatsen voldoende in tijd spreiden, zodat er door het vangen en binnenhalen van de vangst geen achterstand op het voederschema komt. Dit zou de duiven wantrouwig maken en een vangst doen mislukken. Het is ook mogelijk om bij meerdaagse campagnes stelselmatig op enkele voederplaatsen niet te vangen en de lokker na een vangst zijn ronde te laten voortzetten. Na het opruimen komen lokker en vangers dan weer samen voor een vangst en herhaalt het scenario zich. De overgeslagen plaatsen worden dan in de loop van de volgende dagen aangedaan tot alle plaatsen behandeld zijn.

Voederen

Hoe snel het net ook over de duiven geschoten wordt, het duurt steeds een fractie van een seconde. Duiven zijn vrij weerloze prooidieren, die in noodgevallen zich enkel door te vluchten kunnen redden. Het zijn dieren die in het wild leven en ze zijn dan ook alert en bliksemsnel in hun reactie. Om een optimale vangst mogelijk te maken, moeten de duiven mooi gegroepeerd zitten. De afstand van de voederplaats tot de rand van het net is dan het grootst en ze hinderen elkaar bij het opvliegen, waardoor de kans dat ze onder het net uitkomen veel kleiner wordt. Door het voedsel geconcentreerd op een plek aan te bieden, krijgen de duivende indruk dat er niet veel voer is en dus snel moeten zijn om er iets van mee te pikken. Strooi daarom het voer uit binnen een cirkel van maximum één meter diameter. Voer niet meer dan hetgeen door de duiven in ongeveer vijf minuten opgegeten wordt. Ze moeten er aan wennen dat ze op tijd moeten komen om eten te hebben. Gebruik

een metalen kommetje of een leeg conservenblik om het voer uit de voederzak naar de voederplaats te brengen en maak er geluid mee door met het voer in het blik te schudden. Dit is een zoveelste onderdeel van een ritueel dat door zijn herkenbaarheid het vertrouwen van de duiven moet aankweken. Indien het voer (te) snel opdraakt, voer dan bij en laat de duiven wennen aan het feit dat de lokker dicht in de buurt

blijft. Zelfs indien de duiven de eerste dagen zeer wantrouwig, moet de lokker het ritueel volhouden. Indien er geen duiven landen kan de lokker de voederplaats na tien minuten verlaten, maar hij moet dezelfde routine 's anderendaags herhalen.

Kies de voederplek zodat het net gemakkelijk en zonder risico over de duiven kan geschoten worden. Blijf in de onmiddellijke nabijheid en dwing de duiven te wennen aan uw aanwezigheid, loop gerust rustig heen en weer rond de duiven. Eventuele toeschouwers mogen de duiven niet opjagen maar zijn steeds welkom om de duiven te wennen aan een zekere drukte en andere personen dan de lokker. Probeer te schatten of te tellen hoeveel duiven maximaal tegelijk op de grond aanwezig zijn. Noteer dit aantal per voederplaats en per dag. Het zal een goede basis zijn om de efficiëntie van de vangst te meten. Verlaat de plek pas als al het voer op is.

Indien de duiven opgeschrikt worden door één of andere gebeurtenis (een bromfiets die met veel lawaai passeert, iemand die dwars over de voederplaats loopt enz.) blijf dan ter plaatse en probeer de duiven opnieuw te lokken. Hoe beter en met hoe meer vertrouwen ze op de lokker reageren, hoe meer kans men heeft op succes bij het vangen.

Vangen.

Wanneer het voorvoederen succesvol is verlopen en de duiven zonder problemen reageren op het lokaas, is het tijd om ze te vangen. Op de bewuste dag gaat de vanger mee met de lokker. De vanger moet proberen om zo dicht mogelijk bij de etende duiven te komen. Mogelijks reageren de duiven onrustig omdat de vanger met het vangnet een storende factor is in het dagelijkse ritueel. Het is dan aan de lokker om de duiven vooralsnog aan de grond te houden of te krijgen. De vanger kan de OrniCaptor best aan een riem om de schouders dragen en het net zo afschieten. Indien nodig is het mogelijk om de OrniCaptor op de grond op te stellen en van op afstand te bedienen. Het resultaat is echter vaak minder efficiënt.

De helpers kunnen zich tijdens het lokken van de duiven strategisch opstellen op onopvallende plaatsen in de buurt vanwaar ze eventuele stringen kunnen proberen voorkomen (vraag bijvoorbeeld een wandelaar met zijn hond de weg naar een al dan niet bestaande straat; meestal is de vertraging voldoende om de vangst te laten doorgaan zonder dat de hond de duiven opjaagt).

Zodra het net is afgeschoten, haasten de helpers zich naar het net en zorgen ervoor dat de randen van het net op de grond blijven liggen. Ze kunnen ze lichtjes naar het midden van het net schuiven, zodat een soort zak ontstaat, zodat de vogels niet meer onder het net uit kunnen.

Opruimen

Eenmaal de duiven onder het net zitten, zullen ze wild fladderen om te ontkomen. Wanneer blijkt dat er geen ontkomen mogelijk is, kalmeert het woeste gefladder snel. Van zodra het net afgeschoten is en op de grond ligt, kan men beginnen met de duiven in de meegebrachte manden te laden. Haal de duiven voorzichtig onder het net vandaan, ze zitten dikwijls verstrikt in het net en bij grote vangsten is het soms moeilijk een duif te pakken zonder andere te laten vliegen. Neem voldoende tijd om een verstrikte duif voorzichtig en zonder ze te kwetsen onder het net uit te halen.

Grijp een duif nooit vast bij de staart of bij de vleugelpennen, U blijft meestal achter met een bos pluimen in de hand terwijl een quasi stuurloze duif met veel geklapper van de vleugels het vrije luchtruim kiest. Tegen die tijd heeft U ongetwijfeld kans op een aantal toeschouwers die u van nabij op de vingers kijken. U lijkt verdacht veel op een op heterdaad betrachte dierenmishandelaar, zeker wanneer u met een bos pluimen in de hand de wegvluchtende duif nakijkt.

Diezelfde toeschouwers kunnen nu lastig worden omdat vogels vangen, zeker die mooie lieve duifjes die zij zo graag zien, een negatief imago heeft. Meestal kan men hen sussen met de mededeling dat het gaat om een veterinaire maatregel waarbij na onderzoek enkel de zieke dieren zonder overlevingskansen geselecteerd worden voor verwijdering uit het stedelijk milieu. Probeer het net zo weinig mogelijk om te keren bij het binnenhalen van de vangst. Wanneer de laatste duif onder het net is weggehaald zal de vanger beginnen het net op te ruimen. Het is belangrijk dat er geen takjes, pluimen of andere elementen in het net blijven hangen. Ze zouden het feilloos openplooiën van het net bij het volgende schot kunnen hinderen. Na het opbergen van het net en wanneer het apparaat opnieuw schietklaar is, is het tijd om naar de volgende vangstplaats te gaan. Meestal duurt de hele vangst slechts tien tot vijftien minuten.

Elimineren

Het elimineren van de duiven na de vangst moet snel en humaan gebeuren. Dit kan op verschillende manieren. Het euthanaseren door een injectie is mogelijk maar men moet bedenken dat een succesvolle campagne gemakkelijk 350 tot 600 duiven per dag oplevert. Een veel efficiëntere en tegelijk humane methode is de euthanasie met koolzuurgas. Hierbij worden de duiven, nog in de transportmand waarin ze na de vangst gezet werden, in een grote bak geplaatst. De bak wordt met een deksel gesloten en er wordt langzaam een hoeveelheid (bij voorkeur licht verwarmd) koolzuurgas in de bak gelaten. In de donkere bak zijn de duiven vanzelf rustig en door de narcotiserende werking van het koolzuurgas gaan ze vrij snel slapen waarbij door de overmaat aan koolzuurgas tijdens de slaap, vrij snel dood door verstikking optreedt. Na een kwartier tot een halfuur kunnen de manden met de kreuken uit de bak gehaald worden en leeggemaakt. Het koolzuurgas is nauwelijks giftig bij lage dosis. Werk daarom steeds in een open en goed verluchte ruimte.